

Det kongelige kunnskaps departement

postmottak@kd.dep.no

Oslo 09.12.15

Deres ref: 15/4750-

Høring – forslag til forskrift om endring i forskrift om studieforbund og nettskoler

Innledning

Vi viser til utsendt høring fra Kunnskapsdepartementet om forslag til endring i forskrift om studieforbund og nettskoler datert 21. oktober 2015 og med høringsfrist 9. desember.

Studieforbundet næring og samfunn har 60 medlemsorganisasjoner, som i 2014 arrangerte 2248 kurs. Det deltok 18014 deltagere. Kursene er organisert ,og gjennomføres over hele landet av studieforbundets medlemsorganisasjoner og regioner.

Studieforbundet næring og samfunn mener forslaget om øremerking av deler av et tilskudd, bør avvises og begrunner dette med fire punkter:

1. Forslaget bryter med regjeringens frivillighetserklæring
2. Forslaget utfordrer personvern hensynet
3. Forslaget bryter intensjonen i Voksenopplæringsloven
4. Forslaget vil føre til mer administrasjon og mindre til aktivitet og læring og kan føre til svekkelse av lokale kursarrangører

Begrunnelse:

1. Forslaget bryter med regjeringens frivillighetserklæring

Regjeringens Frivillighetserklæring slår fast følgende:

«Regjeringen anerkjenner frivillighetens selvstendige rolle. Regjeringen ønsker ikke å regulere frivilligheten, men støtte opp under frivillighetens egenart og drivkraft gjennom å gi handlingsrom, forutsigbarhet og tilrettelegge for vekst nedenfra.»

Endringsforslaget i forskriften om å øremerke deler av tilskuddsordningen er en regulering av frivilligheten ovenfra og som ikke er tuftet på behov og vekst nedenfra. Regjeringen ønsker at statlige midler skal brukes inn mot spesielle målgrupper, uavhengig av behovet nedenfra.

Det sies videre at det skal skapes forutsigbarhet for frivilligheten, men hvordan vil et øremerkingsforslag skape forutsigbarhet, når regjeringen har begynt å øremerke deler av en eksisterende ordning som skal ivareta seks overordnede mål?

Frivillighetserklæringen slår også fast at *regjeringen har som mål at frivillige skal bruke mindre tid på søknad og rapportering og mer tid til aktivitet, ref. punkt om Forenkling og samordning.*

I forskriftsforslaget er det foreslått et utvidet tredje ledd (nytt) i § 7:

«Antall gjennomførte kurstimer er grunnlag for fastsetting av opplæringstilskuddet. *En andel av opplæringstilskuddet vil bli fordelt på grunnlag av gjennomførte kurstimer på norsk for kurs med minimum tre deltakere som oppfyller minst to av tre av følgende kriterier:*

- a) *Deltakeren har grunnskole som høyeste fullførte utdanning.*
  - b) *Deltakeren står utenfor arbeidslivet.*
  - c) *Deltakeren har innvandret til Norge.*
- Departementet kan gi utfyllende bestemmelser.*

Dette er kriterier som krever dokumentasjon. Når dagens informasjon skal suppleres med informasjon om deltakernes skolebakgrunn, om deltakeren står utenfor arbeidslivet og om deltakeren har innvandret til Norge, mener vi dette både fører til mer tid på rapportering/administrasjon og mindre til aktivitet.

Lokale arrangører må innhente denne type informasjon fra deltakerne, og det må registreres. Det er grunn til å stille spørsmål ved hvor langt inn i deltakernes private forhold man skal vente at lokale arrangører går. Dette kan skape nye barrierer både for arrangører og deltakere man ønsker å nå. Det frivillige engasjementet lokalt blir utfordret når mer administrasjon pålegges dem. Dette er ingen forenkling for frivilligheten, tvert i mot.

Departementet viser til at det kan gi utfyllende bestemmelser. Studieforbundet næring og samfunn mener det burde vært klarere hvilke bestemmelser som kan komme til å gjelde.

2. Forslaget utfordrer personvern hensynet

Studieforbundet næring og samfunn mener at denne type opplysninger som kriteriene i forslaget krever, utfordrer personvern hensynet. Voksenopplæringsloven krever at opplysninger skal lagres i 10 år.

Det er en god intensjon å hindre utenforskap og styrke inkludering. At kursarrangør skal etterspørre deltakernes status på disse tre områdene, vil ikke føre til mindre utenforskap og inkludering. En konsekvens kan være at de velger å ikke delta på studieforbundenes aktiviteter.

3. Forslaget bryter intensjonen i Voksenopplæringsloven

Formålet med tilskuddet til studieforbundene er å oppfylle målene i [Voksenopplæringsloven](#) og gjøre læring tilgjengelig for flere. Tilskuddet utgjør en liten, men forutsigbar grunnfinansiering slik at organisasjoner, lag og foreninger kan starte opp kurs- og opplæringsvirksomhet som det er behov for og ønske om i deres lokalmiljø eller blant deres medlemmer. Studieforbundsordningen er bred, generell og ubyråkratisk. Man oppnår svært mange mål gjennom en og samme ordning.

Voksenopplæringslovens formål sier:

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å fremme livslang læring ved å legge til rette for organiserte læringsaktiviteter ved siden av det formelle utdanningssystemet. Loven skal bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle, og slik fremme den enkeltes utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidslivet.

Studieforbundene skal rapportere på seks overordnede mål i voksenopplæringsloven, hvorav inkludering og hindre utenforskap er ett av disse. Det betyr at studieforbundene og deres organisasjoner skal bidra på et bredt felt, ikke bare inn mot én målgruppe. Studieforbundet næring og samfunn mener at intensjonen i VO-loven brytes når, ett målområde skal prioriteres fremfor de fem andre. Studieforbundene kan ikke rapportere bare på ett område, de må rapportere på alle seks for å få godkjent studieaktivitetene. En øremerking slik ny forskrift legger opp til, vil føre til en dreining av tilskuddet mot tiltak som bygger opp under ett mål. Dette kan gjøre at Voksenopplæringsloven brytes.

4. Forslaget vil føre til mer administrasjon og mindre til aktivitet og kan føre til svekkelse av lokale kursarrangører

Det vises til punkt én vedrørende mer administrasjonsarbeid og mindre til aktivitet.

Studieforbundet næring og samfunn ser at administrasjonen av gjeldene forslag vil være med på å redusere tilskuddet til lokale kursarrangører.

Når det ikke tilføres friske midler, oppleves det ikke som en styrkning av voksenopplæringssektoren.

Når forskriftsforslaget i tillegg krever at man skal innhente mer informasjon om deltakerne og økt rapportering, kan det føre til at ressursene går til det og ikke til å skape mer aktivitet.

Det sistnevnte er det som gjennomsyrrer studieforbundets medlemsorganisasjoner, å synliggjøre seg som lærende organisasjoner.

Studieforbundet næring og samfunn

Birgitte H. Johnsen (sign)

Generalsekretær